

Зі станків визиску праці і визвольних боїв в Канаді

ПОЛІЦІЯ В МОНТРЕАЛІ РОЗГРОМИЛА МАСОВИЙ МІТІНГ ПРОЛЕТАРСЬКИХ ВОЖДІВ

Монреаль, Кве. В п'ятницю, 23 січня, скликав великий міжнародний робітничий мітинг в Монреалі. Велику обшарпану салу робітники заповнили по береги. Голова мітингу мітинг і заявив, що на цьому мітингу виступить п'ятьох бесідників, які будуть промовляти в англійській, французькій й українській та єврейській мовах.

Першою бесідницею була товаришка, що промовляла в французькій мові. Другий бесідник промовляв в англійській мові, третій бесідник заговорив українською мовою.

Четвертим й головним бесідником був т. Леслі Морис з Торонто, він говорив цілу годину і в своїй промові заснував життя пролетарських вождів Леніна, Мікеланджело й Розі Люксембург. Після нього заговорив товариш в єврейській мові. Тільки

ки він почав говорити, як на сцені повстав шум і зараз кілька десятків детективів кинулись до сцени до промовців. Робітники закричали "ура" і собі кинулись до сцени. Детективи налякалися і поставали мов стовпи.

Але зараз влетіла поліція, почала врати плякати й порізати Леніна. На сцені з сотень грудей робітників залунав тріпот "Інтернаціонал". Поліція почала виганяти робітників з салі й бити клопами та арештувати. Заарештовано 12 товаришів й 6 товаришок, яких буржуазний суд обвинувачує в підбурюючих промовах. Це для того, щоб можна опих провідників робітничих відірвати від загального робітничого руху. Але панська класа помиляється, бо робітники підуть даліше шляхом за акціями пролетарського вождя Леніна і сповнять його заповіт. *Присутній*

РОБІТНИКИ САМІ МУСЯТЬ БОРОТИСЯ ЗА СВОБОДУ СЛОВА Й ВОЛЮ ЗІБРАНЬ

Мус Джо, Саск. — це фармерське містечко і хоч воно невелике, то тут безробіття охопило сотки робітників, що опинилися на вулицях без праці й без хліба. Панська класа не дасть робітникам ніякої допомоги добровільно, але робітники мусять боротися за свої умови життя.

До Мус Джо приїхав організатор ЛКМ т. Голсон, який зараз взявся за організування безробітних, почав скликати мітинги під голім небом, а також і в Укр. Роб. Домі. На ці мітинги, сходилися масово безробітні й члени наших масових організацій. Хоч мусу сказати й те, що не всі члени масових організацій брали участь в тих мітингах безробітних, а навіть було кілька товаришів таких, що говорили, що ми не повинні застати давати Укр. Роб. Дому на мітинги безробітних, бо це може пошкодити нам з боку міських властей. Таке розуміння справи є зовсім мильне, бо ми будували робітничий дім не на те, щоб ми були гарними в очах буржуазії, а збудували його для робітництва й робітництво повинно ним користуватися. Правда й те, що не тільки треба встановити мітинги в Укр. Роб. Домі, але треба йти й між англійське робітництво, та час від часу виступувати салі на мітинги в місті, коли це

можливо. Коли мітинги безробітних відбувалися на дворі, то на мітинги коло сніпярської стації прибула поліція, розбила мітинг і заарештувала вісім товаришів й одну товаришку, між ними й т. Голсона. Товариші, що стоять в масових організаціях зараз почали стигати за останнього, щоб зібрати грошей і вибейдувати арештованих на волю. Прийшлося тяжко зібрати грошей на ту ціль, бо за кожного арештованого ждали п'ятьох доларів бейлу. Все ж таки вдалося кількох товаришів викупити до розпрання.

Недавно до нас загостив тов. Навіаєвський з Вінніпегу, який промовляв на масовому зібранні й в своїй промові сказав про цих товаришів, що зістали заарештовані за те, що вони закликали робітників до організації та до боротьби за кусок хліба. За виїзду провідних товаришів з буржуазних тюрем в Канаді бореться організація КРОЛ і вона потребує на це фондів, тому кожний робітник повинен жертвувати на цю ціль, що тільки зможе. На його заклики присутні аложили \$140. Ми мусимо зміцнити свої сили й далі боротися проти розбивання мітингів безробітних поліцією та кулдуленськими нагачами. Ми мусимо боротися за свободу слова, за вулиці. *Присутній*

І МИ ПРИЛУЧИЛИСЯ ДО ЗБІРКИ П'ЯТИСОТІСЯЧНОГО ФОНДУ КРОЛ

Вінніпег, Ман. В четвер, 15 січня, відділи ТУРФДім, РЗТ і Словацька Ліга встроїли протестанційний мітинг проти депортування чужинських робітників, за їхню діяльність в робітничому русі. Промовці говорили в українській й словацькій мовах та висловлювали присутнім про класову боротьбу, що відбувається в нинішніх часах по цілому світі. В Канаді також буржуазія релідує робітничий рух, арештує провідників революційного руху і саджає їх до тюрем. Оборону цих арештованих робітників займається КРОЛ, яка потребує на це морально й ма-

теріальної підтримки загально-го робітництва. Після промов прочитано резолюцію проти депортування робітників, яку прийнято одностайно. На цьому самому мітингу вирішено встроїти колекту й забаву в користь КРОЛ. З колекти влинуло \$20.50, а з забави \$19.50. Разом \$40.00. Гроші ці переслано до ЦВК ТУРФДім, а ЦВК переслав їх на руки Головного Комітету КРОЛ в Торонто.

Від імені відділів ТУРФДім, РЗТ й Словацької Ліги складаю товариську подяку всім колекторам і жертводавцям. *П. Демянчук*

БУДЬМО НА СТОРОЖІ НАШОЇ МАСОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ РЗТ

Монреаль, Кве. Старанням свідоміших товаришів з організації ТУРФДім організовано РЗТ в 1922 році. Спочатку ця організація розвивалася дуже слабо, але від 1927 року РЗТ почало зростати членством. Від 1927 р. до

1929 р. тисячі нових членів вступили до РЗТ. Але не всі вступали з тою метою, щоб будувати цю організацію, були й такі, що бачили в ній одне — це дати долара в місяць, а дістати пару десятків. Це було головною ціллю в них. Найкра-

ше це виявилось в 1929 році.

Коли п'ята конвенція винесла рішення, що кожний член мусить аложити в протягу одного року \$4 на приюті, а потім перейшла й друга конвенція, хвала для цілої організації, що би не виплачувати допомоги після вісьмох днів слабости, а аж після 14 днів. Тоді ці члени, що не дбали про організацію, не дбали про її розвиток, а про свої особисті інтереси наробили крику, а агодом й повипадали з організації.

За такими членами нема чого жалувати, бо на їх місце прийшли нові, які прийняли нашу хвалу і будують організацію краще за отих "старих" крикунів. Але ми мусимо й на далі

перевіряти наше членство, та дивитися, хто й з якою ціллю вступає до нашої організації, а спекулянтам не сміє бути місця.

Ми ще маємо багато таких членів, що тільки глядять, щоб викладу заплатити, але на збори, лекції тощо, то не прийдуть. Це також не є здоровий прояв в наших рядах. Це треба усунути й активізувати членство. В нашій організації й такі, що стоять в нашій організації, а в роботі на фабриках відносяться до робітників в нагачийський спосіб, мовляв, я "бос", а ти робітник. З таким треба боротися в нашій робітничій організації. *Член РЗТ*

В МЕДИСИН ГЕТ ВІДБУЛИСЯ ПІДРЯД ТРИ МАСОВІ МІТІНГИ

Медисин Гет, Алта. В суботу, 17 січня, в 8 годині вечером відбулося масове віче, на якому промовляв т. Клібановський. На це віче прибуло поважне число місцевих українських робітників.

Тов. Клібановський говорив про організацію ТУРФДім та виїснював присутнім про значіння цієї організації та про її здобутки для українського робітництва на культурно-освітньому полі. Прикінці своєї промови закликав присутніх робітників ставати членами цієї організації, де на його заклик відгукнулося трохи нових членів.

В неділю, 18 січня, відбувся концерт в Укр. Роб. Домі і тут т. Клібановський говорив вже про організацію РЗТ.

В понеділок, 19 січня, він дав лекцію про трейд-юнійний рух в цілому світі взагалі, а в Канаді зокрема. В своїй лекції товариш виступив спосіб виїснити присутнім значіння юній для робітничої класи, вказавши й на те, що в юній позасиділи реакціонери, з якими робітництво провадить завзяту бороть-

бу ввнутрі тих юній, а то й організується в революційній бові трейд-юній і під проводом Червоного Профінтерну провадить боротьбу з капіталістичною класою.

В Канаді робітництво створило революційний центр Воргере Юніті Ліг, до якого всі революційні юній лучається. Обов'язком кожного члена ТУРФДім чи РЗТ ставати членами юній, брати участь в ній, а де нема такої, то треба старатися зорганізувати там юній, не чекаючи на англійських робітників, а самим братися за цю роботу, бо ми тут живемо, працюємо, то маємо право й мусимо боротися за краще життя а пануючою класою.

Лекція була досить корисна, але треба сказати й те, що на цій лекції не прийшли всі наші члени, а могли й повинні були прийти, бо коли прийшли наші симпатичні, то вже ніяк не простимо для членів, що в той час сиділи дома. На будуче не треба омінати таких лекцій. *Н. К.*

В ПАМ'ЯТЬ ПРОЛЕТАРСЬКИХ ВОЖДІВ

Монреаль, Кве. Старанням Окружного ЛКМ влаштовано масовий мітинг в суботу, 17-го січня, в Лейбор Темпл. На цей мітинг прибула майже сама молодь ріжних національностей.

Головою мітингу була т.ка Розенберг, яка в своїй вступній мові пояснила присутнім, для чого цей мітинг скликало і поклікала до слова першого промовця т. Каштана. Товариш Каштан переніс вкоротці життя Лібікхета й Розі Люксембург, та відзначив їхню участь в боротьбі за інтереси працюючих мас. Люксембург і Лібікхет ціле своє життя були віддані робітничій класі, а в першій мірі, вони звертали увагу на робітничу молодь та організували її в бойові класові організації. За це їх ненавиділа німецька буржуазія і соціал-демократи, які й замордували їх в 1919 році. Від того часу

працююча класа по цілому світі згадує їх що року, та організується до боротьби за ті ідеї, за які вони боролися й агітували від катівської руки.

Другим бесідником був товариш, що промовляв в французькій мові. Від КІК говорив т. Галлерін. Він в своїй промові найбільше торкнувся нинішнього економічного положення в Канаді, та показав, яке завдання чекає робітничу молодь в майбутніх класових боях.

Останнім промовцем був тов. Росс, який говорив про Радянський Союз та про будову соціалістичного господарства. Прикінці закликав молодь, щоб організувалася і була готова стати на оборону Рад. Союзу, коли буржуазія виповість війну пролетарській батьківщині. Мітинг закінчено відпіванням "Інтернаціоналу". *М. Ронко*

ВІДІГРАЛИ "БУРЯ" НА РОБІТНИЧИЙ СЦЕНІ В ЕДМОНТОНІ

Едмонтон, Алта. Значіння пьєси "Буря", прибіжно таке: купка куркулів з Матюхою на чолі, забрали всю владу села Абухівки, в свої руки й урядували на свою користь, по куркулячому, як з землею, паровим млином, кооперативом і прочим.

З другого боку, неможливі з Давидом "демобізованим червоноармійцем комуністом" на чолі, почали зводити боротьбу з куркулями за дієсне рад-ствання, а вірніше скажу, почали проповідати той бурян, що повиростає по деяких сіль-радах. І проголошували!

І от у нас відіграє представлення Буря. Тому й хочу ска-

зати про важніші недостаті, які були при відігранні агаданої штуки, з чого повинні, як режисер так і аматори, вивести науку і набудуче справити ті всі похибки, які я постарався хоч вкоротці навести понижче.

Перше всею агадаю про технічно-сценічне урядження сцени, а головню у четвертій дії. Режисер уложив сцену так, що замість вигляд села, то представлення темний ліс і гори. Починається гра аматорів, і на превелике здивування глядачів, виходять на сцену мирні селяне, а не розбійники або щось подібне, чого глядач сподівався з ліса. На будуче режисері повинні звернути пильну увагу

на те, щоб уставляти сцену відповідно так, як цего вимагає дана штука. А коли цего не має, так тоді ціла гра аматорів виходить якось не вірно.

То ж на будуче, режисер повинен звернути пильну увагу відносно гуртових сцен. Бо в представленні "Буря", гуртові сцени аж надто були всюда за малі числом осіб. За тою дією, наступає друга, де вже виступають куркулі. Глядач ненавидить їх і ворожо настроєний супроти них. В цій самій дії виступає і гурт селян, і будучи цей гурт грає по сторонній куркулів. Але з браку відповідної скількості гуртових осіб, режисер бере аматорів, а попередньо відіграє дії, що грали в ролях проти куркулів і ставити до гуртових і вони вже грають по сторонній куркулів. Глядач стежить за грою і знає, що таке робиться.

В попередній дії, дані особи грали і були ворогами куркулів, а зараз вони-туртою покривають і держать з куркулями. І тут аматори тратять попередню вироблену симпатію глядачів.

Аматори самі своїм гри протворять, а представлення взагалі тратять свій дев'ятий зміст. Тоже й глядачі не виносять з так відіграного представлення доброго вражіння.

Тому на будуче режисері повинні до гуртових сцен ангажувати не аматорів з ролями, а щоб гуртові сцени були тільки гуртовими сценами.

Гуртові сцени були підготовлені слабо з виїмком гурт-сцени на закінчення першої дії, де гурт молоді вивязався добре. Тут гурток молоді дуже добре справився при виготовлюванні стін-газети в хаті-чигальні.

Не буди вичислювати гри аматорів зокрема, а скажу, що аматори не знали своїх ролей на пам'ять і в деяких випадках заглядали до будки суфлера.

Гуртові сцени випали слабо тому, що в нас вже так ведеться, що ніколи не зійдуться на пробу, а говорять, що вже виконають вчас представлення. А то й поодинокі аматори, коли їм звертається режисером увагу на пробах на рухи, міміку, мову, то вони кажуть — я виконаю на представленню, не журиться.

На будуче треба вивчати роль на пам'ять, повинуватися зауваженням режисера, приходити точно і то всім на пробу, тоді й штука впаде добре. *Аматор*

ПОДЯКА РУСЬКОГО РОБІТНИЧОГО КЛЮБУ НОВИЙ МІР

Вінніпег, Ман.

В Вінніпегу організовано Руський Робітничий Клуб "Новий Мир". Щоби краще повести організаційну працю серед робітництва, то на це потрібно мати фонди. В нас таких фондів нема, то нам допомагають ті робітники, що мають змогу допомогти.

В Кокрейні, Онт, працюють товариші при будові павер гавзу й там аложили між собою \$22.50, які то гроші прислали до нашої організації. По \$2.00: В. Ігнатюк, Ф. Довгун, М. Птуха, С. Станкевич; по \$1.00: В. Ясько, М. Алексійчук, Я. Максимчук, Л. Луник, М. Семенчук; по 50 ц.: Й. Цум, А. Сидорук, Ф. Чигирин, Ф. Малавко, К. Рибачук, М. Николаїчук, С. Яковчук, Ф. Федосевич, Н. Омельячук, Г. Терещенчук, Н. Петровішин, Н. Горбач, Ю. Марковський; по 25 ц.: Д. Мірук, П. Цвір, Н. Токарський, В. Худінький, Н. Сидорук, М. Северенюк, К. Божко, І. Шинь, Т. Бегаль, П. Сахачик; С. Кришок 40 ц.; Г. Ткачук 10 ц. Разом \$22.50. За збірку щиро дякуємо.

Заряд Руського Робочого Клубу "Новий Мир".

ЯН БУДУВАЛИ УКРАЇНСЬКУ НАРОДНЮ РЕСПУБЛІКУ ЗА ЧАСІВ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ

Ронніміде, Саск. Заговорили стрільці й бушували УГА на сторінках "Укр. Роб. Вістей" про всі ті арати, які поповнювали наші рідні корупції над українським працюючим народом в Західній Україні. Читаю я оті спогади і хочу дещо написати зі своїх спогадів з тих часів.

В 1917 році ми, січові стрільці, стояли і грудня на Пирогівській вулиці в Києві. Отже ми діставали рокаш від своїх панських пагачів, щоби ми розшукували за робітничими організаціями. Так нас ішла ціла сотня рабб. Заходимо до фабрик, де робітники працюють і там під дулом револьвера вимагаємо від них, щоби сказали, котрі є робітничі кооперативи. Так ми арабували ряд кооператив почавши від Кадетської площі.

Коли ми отаку операцію перевели в Київ, то тоді подалися на ці грабунки в Чернігівську губернію. Перевели ми такі опе-

рації в Бахмачі, Конотопі й Михайлівському. В той час повертало багато салдатів з фронту, то на рокаш наших панів, ми й цих нужденних салдатів грабували. Я тоді мав тільки 18 років життя і вже починав розуміти та відчувати нужду отих працюючих, але, будучи в такому оточенні, робив те саме, що й другі.

Коли я захопив і зайшов до цукроварні в Михайлівському хуторі то там мене робітники хитрили як рідного, а по вдоволенні, я взяв кріс і пішов да-лі громити отаких самих робітників. Ми пішли в Полтаву і там шукали ворогів. Цих грабунків стало забагато для робітників і вони організовано дали нам відсіч та прогнали стрільців з Києва і на практиці переконалися, що їм треба самим без панів адобувати собі волю, яку й адобули під проводом компартії і нині будують віільну Радянську Україну. *А. Динський*

ДОПОМОГА ХОРОМУ ТОВАРИШОВІ

Капускейчиг, Онт.

Товариш Микола Вільота приїхав з краю до Канади в 1928 році, оставивши в краю жінку й двоє дітей. Приїхав він з тою думкою, що й багато других, щоби заробити трохи грошей й повернути до своєї родини.

Але він так добровився, що стратив здоров'я при праці, пішов до шпиталю і там видав всі центи, які мав заощаджені, остаючись й на далі хорим. Товариш задумав дістатися до краю назад і ми робітники й робітничі зв'язали йому в цьому допомогти, що й зробили. Зібрали для товариша \$64.00 і допомогли йому виїхати до своєї родини. *Мистком*

Всім жертводавцям щира подяка.

За комітет, М. Пласка, М. Курька, і Е. Ко-валішин.

(Замітка від редакції: до нас приїхав імена жертводавців, але їх не містимо а припини тих, що це забере багато місця в газеті і безпідобно, бо подіємо загальну суму й це вистарчить).

БРЕНДОН, МАН.

Старанням драматизаторки при відділі ТУРФДім в Брендон, Ман., відіграється в неділю, 15 лютого, в 8-й годині вечером в Укр. Роб. Домі гарну революційну драму М. Ірлана на 5 дій п. н. "ДВНАЦЯТЬ". Закликаємо робітників як містечка так і околиці прийти на це підприємство який-небудь славний дванадцять. *Мистком*

ЗАМОВЛЯЙТЕ НАЙНОВІШУ КНИЖКУ!

ЩОЙНО ВИЙШЛА З ДРУКУ ЦІКАВА КНИЖКА

ЕРІХ МАРІА РЕМАРК

На Західньому Фронті Без Змін

Переклад з німецької мови Ж. Бургарда

Передмова К. Радска

ВІННІПЕГ, КАНАДА, 1930

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 50 ЦЕНТІВ.

ЦЯ КНИЖКА РОЗІЙШЛАСЯ В МІЛЬОНАХ ПРИМІРНИКІВ НА ДЕСЯТКАХ РІЖНИХ МОВ.

Замовляйте її таки зараз. Замовлення посилайте на адресу:

WORKERS AND FARMERS BOOK STORE

600 SELKIRK AVENUE — WINNIPEG, MANITOBA